

Warszawa, dnia 23 lipca 2019 r.

Sygn. akt VI Ka 1501/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: sędzia Ludmiła Tułaczko

protokolant: sekr. sądowy Anna Rusak

po rozpoznaniu dnia 23 lipca 2019 r. w Warszawie

sprawy M. P., syna A. i A., ur. (...) w B.

obwinionego o wykroczenia z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 4 Ustawy z dn. 20.06.1997 r. „Prawo o ruchu drogowym” (Dz. U. Nr 108 poz. 908 ze zm.).

na skutek apelacji wniesionej przez Straż Miejską (...) W.

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie

z dnia 9 października 2018 r. sygn. akt III W 653/18

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowy dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 1501/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie po rozpoznaniu sprawy sygn. akt III W 653/18 wyrokiem z dnia 9 października 2018 r. po rozpoznaniu sprawy przeciwko:

M. P., obwinionemu o to, że:

1. w dniu 14 grudnia 2017 r. o godz. 12:05, w siedzibie Straży Miejskiej (...) W., w W. przy ul. (...) będąc posiadaczem pojazdu marki S. o nr rej. (...) wbrew obowiązkowi nie wskazał na żądanie funkcjonariuszy Straży Miejskiej (...) W. komu powierzył ww. pojazd do kierowania lub używania w dniu 26 września 2017 r. o godz. 08:10,

tj. za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 4 Ustawy z dn. 20.06.1997 r. „Prawo o ruchu drogowym” (Dz. U. Nr 108 poz. 908 ze zm.).

2. w dniu 14 grudnia 2017 r. o godz. 12:05, w siedzibie Straży Miejskiej (...) W., w W. przy ul. (...) będąc posiadaczem pojazdu marki S. o nr rej. (...) wbrew obowiązkowi nie wskazał na żądanie funkcjonariuszy Straży Miejskiej (...) W. komu powierzył ww. pojazd do kierowania lub używania w dniu 24 września 2017 r. o godz. 21:40,

tj. za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 4 Ustawy z dn. 20.06.1997 r. „Prawo o ruchu drogowym” (Dz. U. Nr 108 poz. 908 ze zm.).

I. obwinionego M. P. niewinął od popełnienia zarzucanych mu czynów;

II. na podstawie art. 119 § 1 pkt 1 kpw kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku apelację złożył oskarżyciel publiczny – Straż Miejska (...) W..

Na podstawie art. 109 k.p.s.w. w zw. z art. 427 § 1 k.p.k. oskarżyciel publiczny zaskarżył wyrok w całości, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych, który mógł mieć wpływ na treść wyroku i wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżyciela publicznego jest zasadna a wskazany w niej wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania jest zasadny. W sprawie art. 96 § 3 k.w. wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny, przeprowadzając kontrolę tego przepisu pod kątem wynikających z art. 2 Konstytucji RP zasad proporcjonalności i zaufania do państwa i stanowiącego przez nie prawa. Zdaniem Trybunału art. 96 § 3 k.w. nie nakłada obowiązku "denuncjacji" lecz sankcjonuje zachowanie polegające na niewskazaniu na żądanie uprawnionego organu, komu został powierzony pojazd do kierowania lub używania w określonym czasie. Powołując się na swoje wcześniejsze orzecznictwo Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że tam, gdzie przepisy nakładają na osoby fizyczne lub prawne obowiązki, powinien się również znaleźć przepis określający konsekwencję niedopełnienia obowiązku. Brak stosownej sankcji powoduje, iż przepis staje się martwy, a niespełnianie obowiązku nagminne. Artykuł 83 Konstytucji RP nakłada na każdego obowiązek przestrzegania prawa RP. (wyr. TK z 12.3.2014 r., P 27/13, Prok i Pr. 2014, Nr 9, poz. 49).

Jak wynika z treści pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku sąd I Instancji uniewinnił M. P. od popełnienia zarzucanych mu czynów polegających na niewskazaniu komu w dniach 24 i 26 września 2017r. przekazał samochód do użytkowania i kierowania gdyż nie można przypisać mu umyślności w zamiarze bezpośrednim oraz ewentualnym. Zdaniem sądu I instancji, obwiniony nie odmówił wskazania osoby kierującej pojazdem. Stwierdził jedynie, że nie może tego uczynić ponieważ nie ma możliwości, aby to ustalić gdyż pojazd jest użytkowany łącznie przez pięć osób. Zdaniem sądu I instancji, skoro obwiniony mówił, że nie jest pewien kto kierował pojazdem, należało mu dać możliwość podjęcia próby ustalenia osoby kierującej pojazdem w ustawowym 7- dniowym terminie, liczonym w tym wypadku, od dnia 14.12.2017 r. Ponadto zdaniem sądu I instancji, M. P. nie miał wiedzy, kto kierował pojazdem, a upływ czasu, liczba osób użytkujących jego samochód, taki stan usprawiedliwia. Przy czym stwierdził, że skoro obwiniony nie wiedział, kto kierował pojazdem, ani nie miał możliwości aby tę okoliczność ustalić, to nie mógł udzielić właściwemu organowi żądanej informacji. Ponadto zdaniem sądu I instancji, nie jest ustalona rola właścicielki samochodu M. M. zaś postawienie zarzutu obwinionemu zapewne wynikało z faktu, że obwiniony stawił się w siedzibie Straży Miejskiej i złożył oświadczenie odpowiadające treścią złożonym później wyjaśnieniom, jednak tego co poprzedziło czynność przedstawienia mu zarzutu nie udokumentowano żadną notatką. Ten tok rozumowania zasadnie kwestionuje skarżący we wniesionej apelacji. Z treści wyjaśnień obwinionego wynika, że to on był od lipca 2017r. posiadaczem pojazdu S. nr rej. (...), którego właścicielką jest M. M.. To tłumaczy dlaczego stawił się w dniu 14 grudnia 2017r. do siedziby Straży Miejskiej i złożył wyjaśnienia, z których wynika, że w dniach 24 i 26 września 2017r. kiedy to Straż Miejska ujawniła wykroczenia polegające na nieprawidłowym parkowaniu samochodu marki S. nr rej. (...) U, dysponował przedmiotowym samochodem, jako jego posiadacz. W tej sytuacji, także obwinionego obciąża obowiązek wskazania komu przekazał samochód do kierowania lub użytkowania w określonym dniu, jeśli to nie on kierował tym samochodem. Zgodnie z art. 78 ust 4 ustawy prawo o ruchu drogowym obwiniony mógł zwolnić się od tego obowiązku tylko w następujących okolicznościach - gdy pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę czemu nie mógł zapobiec. Tymczasem z wyjaśnień obwinionego wynika, że pojazd został użyty za jego wolą i wiedzą przez takie osoby jak: jego żona, matka, siostra oraz kolega. Jednak nie wskazał konkretnej osoby spośród wymienionych gdyż nie pamiętał, kto konkretnie kierował tym samochodem w dniach 24 i 26 września 2017r. i w związku z tym obawia się odpowiedzialności za złożenie fałszywych zeznań. Należy wskazać, że wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. jest wykroczeniem umyślnym więc odpowiada z tego przepisu ten kto wie komu przekazał samochód do kierowania lub użytkowania a nie wskazuje tej osoby. Sąd I instancji nie uwzględnił faktu, iż w dniu 12 grudnia 2017r. obwiniony wypełnił oświadczenia (k- 12 akt III W 653/18 i k- 28 akt III W 654/18),

w których nie wskazał danych osób, którym przekazał pojazd do kierowania w określonych dniach chociaż druki zawierały stosowne pouczenia o takim obowiązku. Tak więc, w dniu 14 grudnia 2017r. składając wyjaśnienia wiedział już, co będzie przedmiotem przesłuchania i miał czas, aby ustalić osoby, którym przekazał pojazd do kierowania. Tym bardziej, że podczas przesłuchania wymienił członków swojej rodziny i kolegę czyli osoby, które znał i pozostawał z nimi w bliskim kontakcie. Jednocześnie nie ujawnił ich nazwisk i adresów czyli uniemożliwił ewentualne przesłuchanie tych osób. Ponadto pisma kierowane do obwinionego zawierały dodatkowe informacje pozwalające na ustalenie osoby, która kierowała pojazdem - nie tylko daty ale także godziny i miejsca. Dzień 24 września 2017r. to niedziela godzina 21.40 zaś 26 września 2017r. to wtorek godzina 8.10. Ustalenie, przez obwinionego kto kierował tym pojazdem w wymienionych dniach i godzinach nie powinno nastręczać trudności biorąc pod uwagę, że jeden dzień to niedziela, późnym wieczorem. Plan dnia w dzień zwyczajowo wolny od pracy różni się od innych dni w tygodniu. Dotyczy to także kolejnego dnia – wtorek godzina, powszechnego wyjazdu do pracy. Ponadto oba miejsca, gdzie ujawniono nieprawidłowo zaparkowany samochód są położone w pobliżu miejsca zamieszkania obwinionego, co znacznie zawężyło pole dociekań, kto kierował tym samochodem w konkretnych datach i godzinach. Nawet po upływie blisko 3 miesięcy takie dane były możliwe do ustalenia. W toku postępowania ponownego sąd powinien uwzględnić powyższe okoliczności w celu określenia możliwości wywiązania się obwinionego z obowiązku wynikającego z art. 78 ust 4 ustawy prawo o ruchu drogowym. W razie wątpliwości sąd może przesłuchać w charakterze świadka M. M..

Mając powyższe na uwadze Sąd odwoławczy orzekł, jak w wyroku.